

NEB - GRADE XII

2081 (2024)

Economics

(New Course)

(रजिस्ट्रेशन नम्बरका सुरुका दुई अङ्क ७८, ७९ र ८० भएका नियमित तथा गेडबुद्धि परीक्षार्थीहरूका लागि मात्र)

विद्यार्थीहरूले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा उत्तर दिनुपर्नेछ । दायाँ किनारामा दिइएको अङ्कले पूर्णाङ्क जनाउँदछ ।

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Time: 3 hrs.

Full Marks: 75

समूह 'क' (Group 'A')

(अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Very Short answer questions)

सबै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् । (Answer all questions.)

[११×१=११]

१. छनौट भनेको के हो ? (What is choice ?)

२. यदि कुनै एउटा फर्मको कूल आय: $7Q^2 - 8Q + 30$ र कूल लागत $6Q^2 - 10Q + 20$ भए कूल नाफा पत्ता लगाउनुहोस् ।

If the total revenue of a firm is $7Q^2 - 8Q + 30$ and total cost is $6Q^2 - 10Q + 20$, then find the total profit.

३. बाह्य ऋण भनेको के हो ? (What is external borrowing ?)

४. स्वतन्त्र व्यापार र संरक्षण व्यापारको कुनै एक भिन्नता लेख्नुहोस् ।

Write any one difference between free trade and protection trade.

५. असमानता घटाउने कुनै दुई उपायहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention any two measures to reduce inequality.

६. SAFTA को कुनै दुई सिद्धान्तहरू लेख्नुहोस् । (Write any two principles of SAFTA.)

७. नेपालमा विप्रेषणका कुनै दुई फाइदाहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

Mention any two advantages of remittance in Nepal.

८. दिगो विकासको कुन लक्ष्य लैङ्गिक समानतासँग सम्बन्धित छ ?

Which goal of sustainable development is related to gender equality ?

९. बहुवचनको रूपमा तथ्याङ्कशास्त्र भनेको के हो ?

What is statistics in plural sense ?

१०. तथ्याङ्क संकलन गर्ने संगणना विधिभन्दा नमूना छनौट विधि किन बढी मितव्ययी मानिन्छ ? कुनै एक कारण उल्लेख गर्नुहोस् ।

Why sampling method of collecting data is more economical than census method ? Mention any one reason.

क्रमशः (Contd...)

3041'R'

(2)

११. यदि मध्यिका = २३ र बहुलक = २५ छ भने अङ्कगणितीय मध्यक पत्ता लगाउनुहोस्।

If median = 23 and mode = 25, find the value of arithmetic mean.

समूह 'ख' (Group 'B')

(संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Short answer questions)

सबै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस्। (Answer all questions.)

[८×५=४०]

१२. श्रम विशिष्टीकरण भनेको के हो ? यसका कुनै चार बेफाइदाहरूको व्याख्या गर्नुहोस्। [१+४]

What is labour specialization ? Explain its any four disadvantages.

अथवा (Or)

नेपालले अंगालेको आर्थिक प्रणाली कुन हो ? त्यसका कुनै चार विशेषताहरूको व्याख्या गर्नुहोस्। [१+४]

What is the economic system adopted by Nepal ? Explain any four features.

१३. नाफाको जोखिम वहनता सिद्धान्तको व्याख्या गर्नुहोस्। यसका आलोचनाहरू के के हुन् ? [३+२]

Explain the risk bearing theory of profit. What are its criticisms ?

१४. दिइएको तालिकाको आधारमा तलका प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस्।

[३+२]

Answer the following questions based on the given table.

वस्तुको एकाई Unit of goods	मूल्य रु. Price in Rs.	कूल आय रु. TR (Rs.)	औषत आय AR (Rs.)	सीमान्त आय MR (Rs.)
1	25	-	-	-
2	20	-	-	-
3	15	-	-	-
4	10	-	-	-

(क) दिइएको तालिका पूरा गर्नुहोस्। (Complete the given table.)

(ख) पूरा गरिएको तालिकाबाट औषत आय र सीमान्त आय वक्ररेखा खिच्नुहोस्। (Draw AR and MR curves from the completed table.)

१५. मानौं लागत फलन (TC) = $Q^2 + 8Q + 4$ र मागफलन (P) = $20 - Q$ छ। सन्तुलित अवस्थाको उत्पादन र मूल्य पत्ता लगाउनुहोस्। [५]

Let, cost function (TC) = $Q^2 + 8Q + 4$ and demand function (P) = $20 - Q$. Find output and price at equilibrium level.

१६. देशको आर्थिक विकासमा बैकिङ्ग प्रणालीको कुनै पाँच भूमिकाहरूको व्याख्या गर्नुहोस्। [५]

Explain any five roles of banking system in the economic development of the country.

क्रमशः (Contd...)

(3)

3041'R'

१७. नेपालमा बढ्दो बेरोजगारीका कुनै पाँच कारणहरूको मूल्याङ्कन गर्नुहोस्। [५]

Evaluate any five causes of increasing unemployment in Nepal.

१८. नेपालको वर्तमान योजनाको कुनै दुई राष्ट्रिय उद्देश्य र कुनै तीन राष्ट्रिय रणनीतिहरूको वर्णन गर्नुहोस्। [२+३]

Describe any two national objectives and any three national strategies of current plan of Nepal.

१९. तालिकामा प्रस्तुत गरिएको दुई उस्तै कम्पनीहरू X र Y को औषत ज्याला दर र स्तरीय विचलनका आधारमा तल सोधिएका प्रश्नहरू हल गर्नुहोस्। [३+२]

Solve the following questions based on the average wage rates and standard deviations of two similar companies X and Y as represented in the table.

कम्पनी (Company)	औषत ज्यालादर (average wage rate)	स्तरीय विचलन (standard deviation)
X	45	13
Y	40	12

(क) प्रत्येक कम्पनीको विचरणको गुणाङ्क पत्ता लगाउनुहोस्।

Find the coefficient of variation for each company.

(ख) कुन कम्पनीको ज्याला दरमा बढी एकरूपता देखिन्छ र किन ? कारण दिनुहोस्।

Which company's wage rate is more consistent and why ? Give reason.

अथवा (Or)

तलको तथ्याङ्कबाट लेस्पेयरको विधिद्वारा सुचकाङ्क पत्ता लगाउनुहोस् र नतिजाको व्याख्या गर्नुहोस्। [४+१]

Find the index number by using *Laspeyre's method* from the following data and interpret the result.

वस्तु commodity	2020		2024	
	मूल्य रु. Price Rs.	परिमाण Quantity	मूल्य रु. Price Rs.	परिमाण Quantity
A	8	20	10	25
B	9	18	12	20
C	7	15	11	12
D	6	22	9	30

3041'R'

(4)

समूह 'ग' (Group 'C')

(विस्तृत उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Long answer questions)

सबै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् । (Answer all questions.)

[३×८=२४]

२०. दिइएको तालिकाको आधारमा तलका प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् ।

[३×२+२=८]

Answer the following questions based on the given table.

उत्पादन Output	कूलस्थिर लागत TFC	कूल परिवर्तशील लागत TVC	कूल लागत TC	औषत लागत AC	सीमान्त लागत MC
0	60	0	60	-	-
1	60	10	-	-	-
2	60	18	-	-	-
3	60	21	-	-	-
4	60	32	-	-	-
5	60	50	-	-	-
6	60	84	-	-	-
7	60	130	-	-	-
8	60	190	-	-	-

(क) दिइएको तालिका पूरा गर्नुहोस् । (Complete the given table.)

(ख) पूरा गरिएको तालिकाबाट औषत र सीमान्त लागत वक्ररेखा खिच्नुहोस् ।

Draw average and marginal cost curves from the completed table.

२१. नेपालको सन्दर्भमा सरकारी आयका स्रोतहरूको व्याख्या गर्नुहोस् ।

[८]

Explain the source of government revenue in reference to Nepal.

२२. नेपालको वैदेशिक रोजगारीका फाइदा तथा बेफाइदाहरूको लेखाजोखा गर्नुहोस् । [८]

Examine the advantages and disadvantages of foreign employment of Nepal.

अथवा (Or)

नेपालको वैदेशिक व्यापारको प्रमुख समस्याहरूको मूल्याङ्कन गर्नुहोस् ।

Evaluate the major problems of Nepalese foreign trade.

-0-